

Bruxelles, den 4. juni 2026
(OR. en)

10118/26

ECOFIN 728
UEM 206
SOC 316
EMPL 145
COMPET 675
ENV 618
EDUC 200
ENER 317
JAI 729
GENDER 56
JEUN 97
SAN 393
ECB
EIB

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 3. juni 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2026) 203 final

Vedr.: Henstilling med henblik på
RÅDETS HENSTILLING
om Tjekkiet's økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 203 final.

Bilag: COM(2026) 203 final

Bruxelles, den 3.6.2026
COM(2026) 203 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

**om Tjekkiet's økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og
budgetmæssige politikker**

{SWD(2026) 203 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Tjekkiets økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97¹, særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I forordning (EU) 2024/1263 præciseres det, at formålet med rammen for økonomisk styring er dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.
- (2) Den 16. juli 2025 vedtog Kommissionen sit forslag til forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509². Formålet med dette forslag er at øge effektiviteten af Unionens

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955

finansiering ved at mindske fragmenteringen af den finansielle arkitektur og støtte medlemsstaternes bestræbelser på at samordne deres økonomiske politik i overensstemmelse med artikel 175 i TEUF.

- (3) Den 25. november 2025 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen 2026, hvori Tjekkiet ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2026, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet³ den 21. april 2026 og den fælles rapport om beskæftigelsen samt henstillingen om den menneskelige kapital den 9. marts 2026.
- (4) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke Unionens globale konkurrenceevne i de næste fem år. Heri peges der på tre omstillingsforudsætninger, nemlig innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, samt på sikkerhed som væsentlige katalysatorer for bæredygtig økonomisk vækst. Det europæiske semester er afstemt med konkurrenceevnekompasset, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.
- (5) I 2026 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med genopretnings- og resiliensfacilitetens endelige gennemførelsesstadium⁴. Genopretnings- og resiliensplanerne har sammen med finansieringen inden for rammerne af samhørighedspolitikken spillet en afgørende rolle med hensyn til at opfylde de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne var nødvendige for at tage effektivt hånd om alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de seneste semesterforløb, og programmerne, som finansieres via den europæiske samhørighedspolitik, var nødvendige for at tage hensyn til de landespecifikke henstillinger. I takt med at genopretnings- og resiliensfaciliteten nærmer sig sin udløbsdato, er det fortsat vigtigt at opretholde momentum for de reformer og investeringer, som støttes og gennemføres inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig dem, der bidrager til at håndtere de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.
- (6) Den 3. juni 2026 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Tjekkiet 2026. Heri foretages der en vurdering af Tjekkiets fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Tjekkiets gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Tjekkiet står over for.

og forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Den foreslåede forordning er i øjeblikket genstand for forhandlinger mellem fælleslovgiverne.

³ EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

Rapporten indeholder også en vurdering af Tjekkiets fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (7) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af Kommissionens vurdering og henstilling en henstilling om godkendelse af Tjekkiets nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag⁵). Planen dækker perioden 2025-2028 og beskriver en finanspolitisk tilpasning fordelt over fire år. Rådets henstilling indeholdt følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 4,5 % i 2025, 2,5 % i 2026, 2,6 % i 2027 og 2,9 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2023 som basisår – på 10,1 % i 2025, 12,9 % i 2026, 15,8 % i 2027 og 19,2 % i 2028.
- (8) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at anmode om en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpaktens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne⁶, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. På Tjekkiets anmodning vedtog Rådet den 8. juli 2025 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om tilladelse til Tjekkiet til at afvige fra de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne⁷. I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Tjekkiet mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.
- (9) Den 30. april 2026 forelagde Tjekkiet sin årlige statusrapport 2026⁸ om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Tjekkiets halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af Tjekkiets genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241.
- (10) I 2025 udgjorde realvæksten i BNP 2,6 %, og HICP-inflationen lå på 2,3 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes det reale BNP at stige med 1,8 % i 2026 og 2,4 % i 2027, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 2,7 % i 2026 og 2,8 % i 2027.
- (11) Ifølge data fra Eurostat⁹ steg Tjekkiets offentlige underskud fra 2,0 % af BNP i 2024 til 2,1 % af BNP i 2025. Stigningen i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig

⁵ Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Tjekkiets nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/666, 10.2.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/666/oj>).

⁶ Meddelelse fra Kommissionen om tilpasning til øgede forsvarsudgifter inden for rammerne af stabilitets- og vækstpaktens (C(2025) 2000 final af 19.3.2025).

⁷ Rådets henstilling af 8. juli 2025 om tilladelse til Tjekkiet til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul) (EUT C, C/2025/3962, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3962/oj>).

⁸ De årlige statusrapporter 2026 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁹ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

højere offentlige investeringer og øget offentlig støtte til vedvarende energikilder. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 et underskud på 2,8 % af BNP i 2026 og 2,9 % af BNP i 2027. Stigningen i 2026 afspejler hovedsagelig den fuldstændige udfasning af afgiften på energiselskabernes ekstraordinære fortjenester og regeringens overtagelse af betalingen af afgiften på vedvarende energi fra elforbrugerne. Stigningen i underskuddet i 2027 afspejler hovedsagelig faldende kapitaloverførsler fra EU, som overvejende opvejes af et fald i udgifterne til sociale ydelser og i de offentlige investeringer.

- (12) Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs¹⁰, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, stort set neutral i 2025. Den forventes at være ekspansiv med 0,7 % af BNP i 2026 og kontraktiv med 0,6 % af BNP i 2027.
- (13) Ifølge data fra Eurostat¹¹ steg Tjekkiet offentlige gæld fra 43,3 % af BNP ved udgangen af 2024 til 44,3 % af BNP ved udgangen af 2025. Stigningen i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig en gældsforøgende stock-flow-tilpasning og, i mindre omfang, en negativ primær saldo, som delvis opvejes af vækst i det nominelle BNP. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes gældskvoten ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 at stige til 45,8 % ved udgangen af 2026 og yderligere til 47,2 % ved udgangen af 2027. Stigningen i 2026 og 2027 afspejler hovedsagelig en negativ primær saldo og, i mindre grad, den gældsforøgende stock-flow-tilpasning og, som delvis opvejes af vækst i det nominelle BNP.
- (14) Ifølge data fra Eurostat¹² udgjorde Tjekkiet samlede offentlige forsvarsudgifter 1,2 % af BNP i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes de at ligge på samme niveau i 2026. Dette svarer til en stigning på 0,3 procentpoint af BNP i forhold til referenceåret 2021.
- (15) Unionen står fortsat over for en risiko for afbrydelser i energiforsyningen og høj prisvolatilitet, som forværres yderligere af geopolitiske spændinger, der påvirker de globale olie- og gasmarkeder. Erfaringerne fra energikrisen i 2022-2023 har vist, at brede og ikke-målrettede foranstaltninger har betydelige finanspolitiske omkostninger og er socialt og økonomisk ineffektive. Siden krigen brød ud i Mellemosten i februar 2026, har Tjekkiet vedtaget finanspolitiske foranstaltninger til at afbøde virkningerne af høje energipriser for husholdninger og virksomheder¹³ i form af en ikke-målrettet reduktion af punktafgiften på diesel, som er sat til at udløbet den 31. maj 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de finanspolitiske omkostninger ved denne foranstaltning at udgøre mindre end 0,1 % af BNP i 2026. Hvis foranstaltningen

¹⁰ Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

¹¹ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

¹² Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsskategorien for offentlig forvaltning og service (COFOG).

¹³ Situationen på skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026 (4. maj 2026).

forbliver i kraft indtil udgangen af 2026, vil de finanspolitiske omkostninger ifølge Kommissionens estimater udgøre 0,1 % af BNP i 2026.

- (16) Ifølge Kommissionens beregninger steg Tjekkiet nettoutgifter med 4,9 % i 2025 og med 6,0 % samlet set i 2024 og 2025. Væksten i nettoutgifter i 2025 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,2 % af BNP på årsbasis. For 2024 og 2025 samlet set ligger den kumulerede vækstrate for nettoutgifterne under den anbefalede maksimale vækstrate¹⁴.
- (17) Ifølge Kommissionens beregninger forventes Tjekkiet nettoutgifter at stige med 6,4 % i 2026 og med 12,7 % samlet set i 2024, 2025 og 2026. Den forventede vækst i nettoutgifter i 2026 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,5 % af BNP på årsbasis. For 2024, 2025 og 2026 samlet set ligger den forventede kumulerede vækstrate for nettoutgifterne under den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,1 % af BNP kumuleret set. Ud fra de aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne ligger den forventede afvigelse imidlertid inden for den fleksibilitet, der tillades i henhold til den nationale undtagelsesklausul.
- (18) I 2024 vedtog Tjekkiet lovgivningsmæssige reformer som reaktion på den mangeårige landespecifikke henstilling om pensioner. Der er dog fortsat risici for den finanspolitiske holdbarhed. Tjekkiet ældrekvote (forholdet mellem antallet af ældre og antallet af personer i den erhvervsaktive alder) forventes at stige hurtigt efter 2030. Regeringen har for nylig foreslået at forhøje pensionsindekseringen til halvdelen af væksten i reallønnen (i stedet for som nu en tredjedel af væksten i reallønnen) og desuden at forhøje pensionsindekseringen for ældre pensionister. Fra 2025 har erhvervsaktive pensionister ret til en rabat på socialforsikring, og regeringen har for nylig foreslået at forhøje den indkomstafhængige del af deres pension. Yderligere tilskyndelse til, at ældre arbejdstagere forbliver i beskæftigelse, ville bidrage til at mindske risiciene for den finanspolitiske holdbarhed.
- (19) Vedvarende strukturelle underskud og udgiftspres understreger behovet for offentlige finanser af bedre kvalitet. Tjekkiet står over for lave til moderate risici for den finanspolitiske holdbarhed. På grund af udgiftspres på mellemlang til lang sigt, såsom det, der følger af befolkningens aldring, klimaændringer og udfordringerne for den økonomiske vækstmodel, er der imidlertid behov for yderligere reformer for at øge konkurrenceevnen, produktiviteten og bæredygtigheden. Regeringen står over for udfordringer med at prioritere de offentlige finanser og sikre, at udgifterne anvendes så produktivt som muligt, gøre skatte- og socialsikringsystemerne mere effektive, navnlig på arbejdsmarkeds- og socialsikringsområdet, og forbedre kvaliteten af tjenesteydelserne, herunder inden for uddannelse og sundhedspleje. På udgiftssiden er Tjekkiet en af de få medlemsstater, der ikke har en fast praksis for resultatbaseret budgetlægning eller udgiftsanalyser. Regeringen har forpligtet sig til at prioritere en effektiv og gennemsigtig anvendelse af offentlige midler i overensstemmelse med statsbudgettet og de strategiske investeringer. Der er imidlertid endnu ikke planer om at videreføre den nyligt afprøvede resultatbaserede budgetlægning og udgiftsanalyser. Tjekkiet vil have gavn af at gå væk fra den traditionelle inputbaserede budgetstruktur og over til et resultatorienteret system, hvor resultatoplysninger integreres i den budgetmæssige beslutningsproces, bl.a. gennem systematisk anvendelse af udgiftsanalyser og resultatbaserede indikatorer. Dette vil også kræve en solid

¹⁴ Da Tjekkiet er omfattet af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul, tager vurderingen af overholdelsen udgangspunkt i sidstnævnte sammenligning.

institutionel og lovgivningsmæssig ramme, som kan sikre, at resultatet af udgiftsanalyserne og resultatoplysningerne afspejles i den budgetmæssige beslutningstagning, udgiftsprioritering og udformningen af offentlige politikker.

- (20) Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk, på en meningsfuld måde og i rette tid for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af Unionens finansieringsinstrumenter, herunder også i forbindelse med det europæiske semester.
- (21) Hvad angår tempoet for gennemførelsen af programmer vedrørende samhørighedspolitikken, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, ligger Tjekkiet over gennemsnittet for EU både med hensyn til projektudvælgelse og udbetalinger. Det er vigtigt at opretholde det nuværende momentum og samtidig sikre, at investeringerne skaber størst mulige konkrete resultater. Tjekkiet har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Det er vigtigt, at de nye investeringer, som Tjekkiet har udpeget i sin midtvejs gennemgang af midlerne under samhørighedspolitikken, navnlig investeringer knyttet til de fem prioriteter i forordningen om midtvejs gennemgangen¹⁵, gennemføres hurtigt og effektivt.
- (22) Tjekkiet står over for adskillige udfordringer relateret til offentlig forvaltning, dekarbonisering, arbejdsmarkedet, uddannelse, kapitalmarkeder, innovation og erhvervsklima.
- (23) Tjekkiet's erhvervsklima hæmmes af den offentlige forvaltnings begrænsede kapacitet. Den offentlige forvaltning har navnlig vanskeligt ved at tiltrække, fastholde og udvikle talentfulde medarbejdere. Lønningerne i den offentlige forvaltning er f.eks. faldet i løbet af de sidste næsten ti år, både i faste priser og i forhold til den private sektor. For ledende stillinger, stillinger inden for IT og ekspertstillinger i Prag er lønforskellen i forhold til den private sektor omkring 46 %. Stabiliteten i ledelsesroller i centraladministrationen er også meget lav, idet over 40 % af ledende embedsmænd udskiftes efter hvert regeringsskifte. Afskedigelser klassificeres ofte som omorganisering, hvilket begrænser den retlige beskyttelse. Der er fremsat et lovforslag i parlamentet om en reform af embedsværket. Da der ikke foreligger nogen konsekvensanalyse, er dets virkninger vanskelige at vurdere på nuværende tidspunkt. Den begrænsede administrative kapacitet gør sig også fortsat gældende i dårligt stillede regioner (Karlovarský, Ústecký og Moravskoslezský), som står over for strukturelle udfordringer med hensyn til økonomisk udvikling og menneskelig kapital, hvilket hæmmer regional konkurrenceevne og vækst. Den offentlige forvaltnings kapacitet kunne f.eks. øges gennem bedre formidling af jobmuligheder, bedre udvælgelse og udvikling af ledere, mere fleksible og højere lønninger, navnlig for ledende stillinger og ekspertstillinger, øget retlig beskyttelse af højtstående embedsmænd i centraladministrationen og en reduktion af den administrative byrde.
- (24) Tjekkiet's fragmenterede kommunale forvaltningsstruktur og forældede regler for fordeling af skatteindtægter til kommunerne giver ikke tilstrækkelige incitamenter til

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejs gennemgangen.

økonomisk udvikling, afspejler ikke nøjagtigt omkostningerne ved de tjenester, der leveres af kommuner af forskellig størrelse, hæmmer territorial samhørighed og skaber store, ikkeinvesterede opsparinger. Tjekkiet har de mindste kommuner blandt OECD-landene. Dette omfatter også hovedstaden Prag, som tegner sig for mere end 25 % af det nationale BNP og er opdelt i 57 kommuner. Desuden er den retlige ramme for interkommunalt samarbejde underudviklet, hvilket hindrer kommunerne i at delegerede deres ansvar på områder som fysisk planlægning og transport til kommunale sammenslutninger. Tjekkiets kommuner har også den største opsparring i forhold til BNP i EU. Ud over fragmenteringen er denne store opsparring en følge af reglerne for fordeling af skatteindtægter (*rozpočtové určení daní*). Efter disse regler fordeles langt størstedelen af indtægterne efter antallet af fastboende indbyggere. De giver imidlertid utilstrækkelige incitamenter til økonomisk udvikling (især byggeri) og afspejler ikke præcist de reelle omkostninger ved de tjenester, som leveres af regionale centre.

- (25) De fysiske planlægningsprocesser og tilladelsesprocedurerne er fortsat komplekse og langsomme, hvilket udgør en væsentlig begrænsning for erhvervs klimaet og konkurrenceevnen og øger omkostningerne ved økonomisk og erhvervsmæssig udvikling. De øger også indirekte energiomkostningerne (som følge af den langsommere opførelse af energiinfrastruktur), gør det vanskeligere for folk at flytte tættere på deres arbejdsplads (på grund af mindre økonomisk overkommelige boliger) og bremser den digitale omstilling (på grund af den langsomme udrulning af vigtig digital infrastruktur). F.eks. har Tjekkiet en af de laveste dækninger i EU af net med meget høj kapacitet og fibernet til lokaliteter. Reglerne for fysisk planlægning er særligt byrdefulde i de store byer, hvor det kan tage mere end ti år at ajourføre en byplan. Situationen kunne forbedres ved bl.a. at omfordele ansvaret for fysisk planlægning mellem staten og kommunerne og differentiere planlægningskravene for små og store bebyggelser. Med hensyn til byggetilladelser er der gjort visse fremskridt, navnlig med oprettelsen af den specialiserede myndighed for offentlig infrastruktur og på digitaliseringsområdet. Der er imidlertid fortsat kun få tegn på, at tilladelser godkendes hurtigere. Yderligere forbedring af digitaliseringen, herunder med hensyn til interoperabilitet, og kapaciteten og forvaltningen af byggekontorer kan fremskynde processen.
- (26) Boligernes prisoverkommelighed er lav og faldende. I løbet af de seneste ti år er Tjekkiet det land, hvor forholdet mellem boligpriser og indkomst er steget tredjehurtigst i EU. Boligernes prisoverkommelighed er særlig lav i byerne, hvor 11,2 % af befolkningen bruger mere end 40 % af deres indkomst på bolig. For personer, der tjener mindre end 60 % af medianindkomsten, er denne andel 43,4 %. Omfanget af socialt boligbyggeri er et af de laveste i EU, og over 160 000 mennesker er ramt af hjemløshed og boligmæssig eksklusion. Den nuværende boligbeskatningsramme giver ikke de rette incitamenter til at håndtere situationen. Indtægterne fra løbende ejendomsbeskatning er meget lave og udgør 0,4 % af BNP (EU: 1,8 %), og korttidsudlejning behandles mere fordelagtigt end langtidsudlejning. En forhøjelse af ejendomsskatterne og en kobling af dem til markedsværdierne vil sammen med en afskaffelse af den gunstige skattebehandling af korttidsudlejning skabe incitamenter til at sætte tomme boliger og boliger anvendt til korttidsudlejning på langtidsudlejningsmarkedet og til at skabe tættere bebyggelse. Det ville også nedbringe efterspørgslen at nedsætte fradraget i den personlige indkomstskat for renter på realkreditlån. På udbudssiden – ud over bedre fysisk planlægning, byggetilladelsesprocedurer og kommunale incitamenter – kunne boligmassen også øges gennem større investeringer i boligbyggeri og renovering fra den offentlige og den almenyttige sektors side.

- (27) De tjekkiske husholdninger har en højere opsparingsrate end EU-gennemsnittet, men kontanter og indlån udgør fortsat en stor del af deres finansielle aktiver. Samtidig er deres direkte investeringer i børsnoterede aktier og obligationer fortsat begrænsede, og det samme gælder investeringer, der kanaliseres gennem forsikringsprodukter og pensionsfonde, som ligger væsentligt under EU-gennemsnittet, selv om en større andel end tidligere investeres gennem investeringsfonde. Ved at kanalisere privat opsparing gennem kapitalmarkederne kunne der frigøres værdifuld yderligere finansiering til virksomheder, og den nuværende meget lave andel af børsnoterede aktier og obligationer som kilde til virksomhedsfinansiering kunne øges.
- (28) Det nyligt indførte langsigtede investeringsprodukt er blevet taget godt imod, men det kan være nødvendigt at ændre dets udformning for at sikre additionalitet i forhold til andre langsigtede opsparingsinstrumenter, såsom pensionsfonde under den tredje søjle. Deltagelsesfrekvensen i pensionsfonde under den tredje søjle bør understøttes, så der navnlig tilskyndes til højere indbetalinger fra yngre lønmodtagere og lønmodtagere med lav indkomst. Investering af en større andel af aktiver i pensionsfonde under den tredje søjle ville forbedre deres beskedne afkastprofil og gøre dem mere attraktive. Dette kunne fremmes ved at skabe rammer for mere diversificerede langsigtede investeringsstrategier og samtidig gennemgå lovgivningsmæssige elementer og standardinvesteringsmuligheder, der begrænser aktieeksponeringen, investeringsfleksibiliteten og egnede udbetalingsmuligheder, og som fremmer et stærkt livrenteorienteret element. En resultattavle vedrørende offentlige pensioner, der sammenligner fondenes afkast og gebyrer, sammen med et pensionsføringssystem, der viser akkumulerede offentlige og private pensionsrettigheder, ville øge gennemsigtigheden, konkurrencen og opmærksomheden.
- (29) Adgangen til ikkebankmæssig finansiering er begrænset for innovative virksomheder, da det tjekkiske økosystem for private equity og venturekapital er fragmenteret og underudviklet, og en stor del af finansieringen til innovative virksomheder afhænger af udenlandske investorer. En større deltagelse fra institutionelle investorer og detailinvestorer i børsnoterede og unoterede kapitalandele, venturekapital og private equity ville bidrage til at udvide puljen af langsigtet risikovillig kapital, som er til rådighed for virksomheder. I den forbindelse ville yderligere bestræbelser på at modvirke førtidige hævninger af opsparinger hos indenlandske institutionelle investorer, såsom forsikringsselskaber og pensionsfonde, forbedre deres mulighed for i højere grad at investere i aktivklasser med en længere investeringshorisont.
- (30) De eksisterende bestræbelser på at yde offentlig støtte og mobilisere institutionelle investorer og detailinvestorer til private equity og venturekapital bør udvides yderligere gennem en større anvendelse af finansielle instrumenter, herunder holdingfondsstrukturer og passende risikoreduktionsmekanismer. Sådanne instrumenter kan bidrage til at mobilisere privat finansiering til innovative og vækstorienterede virksomheder og dermed støtte konkurrenceevnen og dekarboniseringen af økonomien. Dette ville kræve en styrkelse af den nationale udviklingsbanks kapacitet til at udforme og anvende sådanne instrumenter effektivt.
- (31) Tjekkiet har vedtaget flere foranstaltninger til at forbedre sit innovationsøkosystem, men der kræves yderligere tiltag, for at landet kan udnytte sit potentiale inden for forskning og innovation. 2025-reformen af aktieoptionsordningen for medarbejdere gør ordningen mere attraktiv for nystartede virksomheder, og en ny lov vedrørende opstartsvirksomheder er under udarbejdelse med henblik på at forbedre de lovgivningsmæssige rammer for innovative virksomheder. Dette er nødvendigt, da administrative barrierer fortsat tynger tjekkiske virksomheder, idet 71 % af dem

opfatter regulering som en hindring for investeringer, og innovationsresultaterne fortsat ligger under EU-gennemsnittet. Desuden ligger tjekkiske virksomheder under EU-gennemsnittet med hensyn til anvendelsen af avancerede digitale værktøjer, og virksomhedernes digitale intensitet er stort set stagneret, ofte som følge af mangel på digitale færdigheder og finansielle begrænsninger. Den nye lov om forskning, udvikling og innovation (gældende fra 2027) har til formål at fremme videnoverførsel og muliggøre fleksibel finansiering af FoU, men de institutionelle incitamenter til kommercialisering af forskning og forbindelserne mellem den akademiske verden og erhvervslivet er fortsat svage. Formålet med reformen af FoU-skattefradraget er at gøre ordningen mere attraktiv, men yderligere skridt til at forbedre forudsigeligheden i gennemførelsen af ordningen ville være gavnlige, da kun 30 % af de virksomheder, der er aktive inden for forskning, gør brug af den. Forskningspotentialet begrænses yderligere af faldende udgifter til FoU (1,8 % af BNP i 2024) og af den lave effektivitet som følge af en høj grad af fragmentering i forskningssystemet.

- (32) Tjekkiets fortsat stærke afhængighed af importerede fossile brændstoffer gør økonomien sårbar over for pris- og forsyningschok, hvilket udgør en risiko for den økonomiske sikkerhed og konkurrenceevnen på lang sigt. Transportsektoren tegner sig for den største og stigende andel af det endelige energiforbrug, som overvejende stammer fra forbrænding af fossile brændsler. Udbredelsen af nulemissionskøretøjer ligger stadig betydeligt under EU-gennemsnittet. De reformer, der er vedtaget som led i REPowerEU, bør suppleres med yderligere foranstaltninger til at fremme nulemissionsmobilitet. Dette kunne f.eks. omfatte opretholdelsen af fritagelsen for motorvejsvignetafgifter for nulemissionsbiler og -varevogne og indførelsen af fritagelser af tunge nulemissionskøretøjer for vejafgift for at fremme dekarboniseringen af Tjekkiets store godssektor. En sådan dekarboniseringsindsats bør også omhandle det begrænsede udbud af økonomisk overkommelige og tilgængelige nulemissionsløsninger inden for offentlig transport, hvilket hæmmer mobiliteten og adgangen til væsentlige tjenester, navnlig for husholdninger med lav indkomst, ved at forbedre den regionale konnektivitet, gøre tjenester mere økonomisk overkommelige for sårbare husstande og støtte ordninger for behovsstyret transport, hvor det er relevant. Industriens energiforbrug er fortsat højt, selv om det er faldet i de seneste år, hvilket afspejler effektivitetsforbedringer og strukturændringer. For at sikre en omkostningseffektiv vej mod dekarbonisering og opretholde industriens konkurrenceevne er der behov for yderligere investeringer i energieffektivitet og elektrificering. Den tjekkiske industris gradvise overgang hen imod produktion af større mængder grøn teknologi er en positiv udvikling. Fossile brændstoffer er fortsat en dominerende kilde til elproduktion og tegnede sig for ca. 40 % af den samlede produktion i 2025. Da fjernvarme fortsat i vidt omfang er baseret på fossile brændstoffer, er yderligere bestræbelser på at dekarbonisere sektoren og yde støtte til opvarmning og køling baseret på vedvarende energi også nødvendige. Desuden udnyttes miljøbeskatning ikke i tilstrækkelig grad i Tjekkiets.
- (33) Andelen af vedvarende energi i Tjekkiets elektricitetsmiks stagnerede på 16,6 %, hvilket var den næstlaveste andel i EU i 2025. Elpriserne fastsættes fortsat i vidt omfang efter dyr naturgas, der stadig har en dominerende rolle som marginal prissættende teknologi. Selv om reformerne under REPowerEU har bidraget til en mere strømnetetilladelsesprocedure, er vindenergipotentialet fortsat i vidt omfang uudnyttet. Udpegningen af områder til fremskyndelse af vedvarende energi, som forventes at finde sted senest i august 2026 som led i genopretnings- og resiliensplanen, vil muliggøre hurtigere udvikling af store anlæg til vedvarende energi og dermed bidrage til mere overkommelige energipriser og mindre eksponering for

eksterne risici. Den manglende langsigtede sikkerhed for investorer i vedvarende energi er fortsat en væsentlig strukturel hindring for udrulningen af vedvarende energikilder. Lancering af elauktioner og udvikling af langsigtede kontrakter i videre udstrækning vil muliggøre vækst i store projekter inden for vedvarende energi ud over traditionelle støtteordninger og også skabe muligheder for, at energiintensive industrier kan dekarbonisere.

- (34) Den begrænsede kapacitet i Tjekkiets elnet og behovet for at opgradere nettene hæmmer fortsat den hurtige udbredelse af vedvarende energikilder. Investeringerne i elnettet ligger også fortsat under det niveau, der er nødvendigt for at imødekomme det øgede behov for elektrificering og bæredygtig mobilitet. Forsinkelserne i gennemførelsen af større investeringer i netinfrastruktur består fortsat, navnlig som følge af flaskehalse i den fysiske planlægning og den administrative kapacitet. Desuden er der stadig udfordringer med hensyn til netforvaltningen, såsom nettilslutningskøer og uudnyttede kapacitetsreservationer samt en langsom udrulning af intelligente målere. Tjekkiets har taget vigtige lovgivningsmæssige skridt til at opnå mere fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer, selv om yderligere investeringer i denne sektor ville skabe større stabilitet på markedet. Elektricitetsdatacentret tilbyder allerede funktioner til energideling, men elektricitetsdatacentrets afsluttende faser med henblik på at muliggøre uafhængig aggregering af teknisk og markedsrettet fleksibilitet skal stadig gennemføres. Disse ville muliggøre overgangen til en mere fleksibel energisektor, herunder udvikling og integration af nye teknologier. Tarifreformen, herunder indførelsen af en ordning med dynamiske tariffer, er også et vigtigt manglende element for fuldt ud at udnytte fordelene ved indenlandsk fleksibilitet og sikre en effektiv netforvaltning.
- (35) Tjekkiets har gjort fremskridt med at forbedre energieffektiviteten i boligmassen. Renoveringsstøtteprogrammerne har givet resultater, selv om forbedringerne i vidt omfang har været koncentreret om enfamiliehuse, mens der fortsat kun langsomt sker fremskridt inden for renovering af etageejendomme og boliger, som personer med lav indkomst bor i. Renoveringen af offentlige bygninger er en vedvarende udfordring. I denne sektor, som ikke har leveret de forventede resultater, har udrulningen af innovative finansielle instrumenter potentiale til at mobilisere privat kapital til investeringer i energibesparelser.
- (36) Svag modstandsdygtighed over for klimaændringer og ringe vandresiliens er en stadig større udfordring for produktiviteten i Tjekkiets industri-, landbrugs- og energisektorer. Tjekkiets er præget af svag administrativ forvaltning og kapacitet på området for klimatilpasnings- og vandrelaterede politikker. Deres gennemførelse er hæmmet af den systemiske mangel på personaleresourcer på tværs af ministerier og på alle forvaltningsniveauer, uklar ansvarsfordeling mellem dem og mangel på effektiv koordinering. Etablering af et koordineringssystem, fastlæggelse af ansvarsområder og styrkelse af den institutionelle kapacitet ville sikre en effektiv gennemførelse af klimatilpasningspolitikker på tværs af sektorer.
- (37) Tjekkiets arbejdsmarked er kendetegnet ved høj beskæftigelse med en beskæftigelsesfrekvens i 2025 på 82,9 % (EU: 76,1 %) og en arbejdsløshed på 2,8 % (EU: 6,0 %), og ligger dermed blandt dem, der klarer sig bedst i EU. Andelen af ledige stillinger ligger imidlertid tæt på EU-gennemsnittet. Ud over større arbejdskraftmobilitet kunne ubesatte stillinger besættes ved at øge beskæftigelsen blandt visse befolkningsgrupper. Disse omfatter forældre til små børn, romaer og personer med handicap. Derudover skønnedes 66 % af de erhvervsaktive ukrainske flygtninge at være i beskæftigelse i 2024, hvoraf halvdelen imidlertid oplyste, at de

arbejdede i funktioner, der ikke svarede til deres kvalifikationer. Dette hænger bl.a. sammen med vanskelige anerkendelsesprocedurer for udenlandske kvalifikationer og et stort antal lovregulerede erhverv. Romaernes beskæftigelsesfrekvens var ca. 55 % i 2024 (mod 82,3 % i befolkningen generelt), og næsten halvdelen af unge romaer på mellem 16 og 29 år er hverken i beskæftigelse eller under uddannelse (mod 8,6 % på nationalt plan), hvilket underminerer social inklusion.

- (38) Skatte- og socialsikringssystemet afskrækker fortsat forældre, navnlig unge mødre, fra at vende tilbage til arbejdet. Selv om beskæftigelsesfrekvensen for kvinder udgjorde 77,5 % i 2025 (EU: 71,3 %), var den kønsbetingede forskel i beskæftigelsesfrekvensen for kvinder mellem 25 og 34 år 32,8 procentpoint i 2025, hvilket er en af de højeste i EU. Den kønsbestemte lønforskel var 18,5 % i 2024 (EU: 11,1 %), hvilket bl.a. skyldes langvarig forældreorlov. Beskatningen af sekundære forsørgeres indkomst lå over EU-gennemsnittet i 2025 og over skattekiln for enlige på samme lønniveau. Høje skattefradrag for ikkeerhvervsaktive ægtefæller og udformningen af familieydelse afholder forældre, navnlig mødre, fra at arbejde. Med hensyn til adgang til børnepasningsordninger modtog kun 7,9 % af børn under tre år børnepasning i 2025, hvilket er en forbedring på 3,5 procentpoint i forhold til 2023, men stadig langt under EU-gennemsnittet på 40,5 %. Dette skyldes både færre børn og øget kapacitet, men der er fortsat behov for mere kapacitet i nogle regioner (samt bedre efterspørgselsmodeller). Endvidere er man stadig ikke nået langt i forhold til kapaciteten med hensyn til langtidsplejetjenester i nærmiljøet og i hjemmet, hvilket mindsker beskæftigelsen blandt omsorgspersoner, typisk kvinder, og samtidig fører til bredere udfordringer i forhold til tilrettelæggelsen af plejen, herunder inden for sundhedsvæsenet. Offentlige investeringer i langtidspleje på institutioner er 14 % højere i Tjekkiet end i EU, mens investeringerne i plejetjenester i hjemmet er 20,5 % lavere end i EU, hvilket understreger behovet for at finde en mere afbalanceret offentlig investeringsstruktur for langtidspleje i lyset af en hurtigt aldrende befolkning. Sundhedsvæsenet er fortsat for afhængigt af hospitalsbaserede tjenester med høj sengekapacitet, lave belægningsgrader og undgåelige indlæggelser, hvilket peger på ineffektivitet og utilstrækkelig koordinering med primærplejen og lokale plejeløsninger.
- (39) Skatte- og socialsikringssystemet lægger fortsat en tung byrde på lavindkomstgrupper, hvilket mindsker de økonomiske incitamentter til at arbejde som følge af høje ikkefradragsberettigede bidrag og reduktioner i ydelserne, når indkomsten stiger. Tjekkiet har en af de højeste skattekiln på arbejde for enlige arbejdstagere med 50 % af gennemsnitslønnen, hvilket afholder tjekkerne fra formel beskæftigelse og giver næring til den grå økonomi og fattigdom blandt beskæftigede. En tilpasning af skatten på arbejde kunne mindske denne byrde og tilskynde flere til normal beskæftigelse. Derudover har Tjekkiet en høj andel af selvstændige (13 %, EU: 9 %), som er underlagt en langt lavere beskatning end almindelige lønmodtagere. Det nuværende system gør det muligt for selvstændige at fradrage 40-80 % af erhvervsmæssige udgifter i deres skattepligtige indkomst eller, hvis de tjener under 2 mio. CZK om året, at vælge en skatteordning, hvor der indbetales et engangsbeløb. Denne skat er betydeligt lavere end den skat, som en almindelig lønmodtager med en tilsvarende indkomst skal betale, og selvstændige med høj indkomst betaler kun en fjerdedel af den skat, som en tilsvarende lønmodtager ville betale. En nylig reform, der skulle hæve standardbeløbene, blev opgivet i marts 2026, hvorved pensionsberegningsgrundlaget blev fastholdt på 35 % af gennemsnitslønnen. En afskaffelse af undtagelser for højindkomstgrupper kunne forbedre retfærdigheden og mindske forvriddinger på arbejdsmarkedet.

- (40) I lyset af den afgørende rolle, som menneskelig kapital spiller med hensyn til at øge Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi, henstillede Rådet i 2026, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til hurtigt at håndtere de strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital for så vidt angår færdigheder og uddannelse, som hæmmer konkurrenceevnen. De landespecifikke henstillinger, som rettes til Tjekkiet i 2026, kan bidrage til gennemførelsen af Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Unionen.
- (41) Den forholdsvis lave deltagelse i og gennemførelse af videregående uddannelser forværrer manglen på kvalificeret arbejdskraft, navnlig i mindre udviklede regioner. Andelen af personer mellem 25 og 34 år med en videregående uddannelse er fortsat blandt de laveste i EU (36 %, EU: 45 % i 2025), hvilket er langt under EU-målet på 45 %. Det samlede antal studerende på videregående uddannelser er fortsat lavt på trods af en lille stigning mellem 2020 og 2023, og frafaldsprocenten er konstant høj, navnlig inden for informations- og kommunikationsteknologi (IKT), landbrug og servicefag. Manglen på tilstrækkelig økonomisk støtte og karrierevejledning til studerende og et mismatch mellem de studerendes forventninger og selve studiet er nogle af årsagerne til de høje frafaldsprocenter på tjekkiske videregående uddannelsesinstitutioner. Det er fortsat en stor udfordring at finde økonomisk overkommelige boliger. Utilstrækkelig støtte til studerende, herunder studerende med handicap, begrænser deres adgang til og deltagelse i videregående uddannelse samt deres muligheder for at gennemføre den.
- (42) Optagelsen på STEM-studier er fortsat lidt lav i forhold til EU-gennemsnittet, hvilket peger på vedvarende strukturelle udfordringer. I 2023 dimitterede kun 11,8 kvinder ud af 1 000 personer i alderen 20-29 år på STEM-studierne (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik), hvilket er under EU-gennemsnittet på 15. Denne tendens bidrager til mangel på kvalificeret arbejdskraft i sektorer med stor efterspørgsel, risikerer at begrænse innovations- og forskningskapaciteten og afspejler bredere udfordringer i forbindelse med studerendes deltagelse og fastholdelse, herunder begrænset vejledning om STEM-studierne.
- (43) Tjekkiet står over for begrænsninger på ungdomsuddannelsesområdet, navnlig utilstrækkelig kapacitet på almene sekundærskoler og begrænsede muligheder for, at eleverne kan skifte mellem almene og specialiserede uddannelsesforløb, hvilket begrænser deres muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse. På trods af den stigende interesse for almene uddannelsesforløb har udbuddet ikke kunnet følge med efterspørgslen. Selv om en betydelig andel af eleverne på erhvervsuddannelserne er berettiget til at søge ind på de videregående uddannelser, er der færre af dem end elever i almene uddannelsesforløb, som gennemfører deres uddannelse, hvilket bidrager til, at andelen af personer med en videregående uddannelse fortsat er lav. Disse udfordringer forværres af manglen på kvalificerede lærere, navnlig inden for områder med stor efterspørgsel såsom STEM-studierne og i visse regioner, hvilket risikerer at påvirke uddannelsernes kvalitet.
- (44) Uddannelsesresultaterne i Tjekkiet er stærkt påvirket af socioøkonomisk baggrund, og landet har en af de største resultatforskelle i EU mellem elever fra velstillede socioøkonomiske baggrunde og dårligt stillede elever. Inden for matematik var forskellen den femtestørste i EU i PISA 2022. Tidlig akademisk overvågning, forskelle mellem skoletyper og segregeringen af romabørn bidrager til disse resultater sammen med vedvarende regionale uligheder i adgangen til uddannelse. Selv om der er iværksat foranstaltninger til at tackle disse udfordringer, herunder et støtteprogram for skoler med en stor andel af dårligt stillede elever, er der behov for en yderligere

indsats. Yderligere forbedringer kunne omfatte bedre støtte til lærere og skoleledere med henblik på at gennemføre de reviderede læseplaner og mindske den administrative byrde for mindre skoler,

HENSTILLER, at Tjekket i 2026 og 2027 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. fortsat overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 21. januar 2025 og samtidig gøre brug af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne; øge forsvarsudgifterne og styrke forsvarsberedskabet og samtidig garantere udgiftseffektivitet og gradvist tilpasse budgettet til strukturelt højere forsvarsudgifter; sikre, at alle foranstaltninger, som træffes for at afbøde konsekvenserne af stigende energipriser, er af midlertidig karakter, fokuserer på at beskytte sårbare husstande eller på at dække behovene hos energiintensive selskaber og fastholder incitamentet til energibesparelser, samtidig med at det sikres, at deres finanspolitiske omkostninger er forenelige med forpligtelserne i henhold til EU's finanspolitiske ramme; forbedre incitamenterne til, at ældre arbejdstagere bliver længere på arbejdsmarkedet; forbedre de offentlige udgifters effektivitet, særlig gennem en systematisk anvendelse af udgiftsanalyser og resultatbaserede indikatorer
2. sikre videreførelsen af de reformer og investeringer, der er gennemført inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opretholde gennemførelsestempoet for programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, hvor det er relevant med udgangspunkt i omfordelingen til strategiske prioriteter og fleksibiliteten som led i midtvejsgennemgangen inden for rammerne af samhørighedspolitikken
3. styrke den offentlige forvaltnings kapacitet, både i centraladministrationen og i dårligt stillede regioner, til at tiltrække og fastholde talentfulde medarbejdere og udvikle kompetencer; øge de offentlige investeringer og den administrative effektivitet ved at forenkle og tilskynde til samarbejde mellem kommunale forvaltninger og foretage en reform reglerne for fordeling af skatteindtægter til kommunerne; forenkle den fysiske planlægning og forbedre digitaliseringen, kapaciteten og ledelsen af byggemyndighederne; forbedre udbuddet af økonomisk overkommeligt og socialt boligbyggeri ved at udvide den offentlige og den almennyttige sektors rolle og tilskynde til en mere effektiv anvendelse af den eksisterende boligmasse gennem en omfattende reform af de ejendoms- og indkomstskatten
4. styrke kapitalmarkederne, virksomhedernes adgang til ikkebankmæssig finansiering og betingelserne for opsparing, investeringer og innovation ved at fremme husholdningernes investering på kapitalmarkederne, ved at forbedre udformningen af langsigtede opsparingsprodukter og af pensionsfonde under tredje søjle; tilskynde institutionelle investorer til at investere i børsnoterede og ikkebørsnoterede aktier samt venturekapital og private equity; øge anvendelsen af finansielle instrumenter, herunder ved at styrke den nationale udviklingsbanks kapacitet til at mobilisere privat finansiering; fremme innovationen og forbedre erhvervs klimaet ved at forbedre de lovgivningsmæssige rammer for nystartede virksomheder, reducere forskningssystemets fragmentering og fremskynde teknologianvendelsen, herunder ved at lette teknologioverførsel fra den akademiske verden og effektiv anvendelse af FoU-skattefordele
5. mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, navnlig til vejtransport, industrien, opvarmning og elproduktion; skabe yderligere incitamentter til udrulning af kapacitet

i stor skala inden for vedvarende energi, særlig vind; modernisere og udbygge elnetene, øge den fossilfrie fleksibilitet, sikre gennemførelsen af alle funktioner i elektricitetsdatacentret, muliggøre elektrificering af transport- og industriprocesser; træffe foranstaltninger til at reducere energiforbruget og kulstofintensiteten i bygningssektoren, navnlig i den offentlige bygningsmasse; styrke forvaltningen og koordineringen af modstandsdygtigheden over for klimaændringer på alle forvaltningsniveauer

6. øge underrepræsenterede gruppers deltagelse på arbejdsmarkedet og forenkle anerkendelsen af udenlandske kvalifikationer; reducere de negative incitamenter for forældre til at vende tilbage til arbejdet og forbedre udbuddet af børnepasnings- og langtidsplejjetjenester for at tilskynde flere kvinder til at komme ud på arbejdsmarkedet; reducere skattebyrden for lavtlønnede arbejdstagere og fritagelser for selvstændige med høje indkomster; forbedre færdighederne og uddannelsesresultaterne ved at øge deltagelsen i videregående uddannelse, mindske frafaldsprocenterne og yde mere støtte til studerende og yde mere støtte til dårligt stillede skoler og elever på primær- og sekundærtrinnet; øge antallet af studerende og kandidater inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik, især kvinder; udvide adgangen til almen uddannelse på sekundærtrinnet, give eleverne mulighed for at skifte mellem almen uddannelse og erhvervsuddannelse og afhjælpe lærermanglen;

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand